

Ой весна-красна

Лине вальс Е.Доги

Виховник: Велика і прекрасна наша земля. Змінюється, вічно оновлюється вона. Погляньте навколо: ласкаво світить сонечко, від його теплого поцілунку розкриваються повіки перших квітів, весняний вітерець грайливо пестить ніжні коси берізки і плакучої верби, в голубому небі пропливають легенькі хмарки, а довкола щасливим співом заливаються птахи. Це їм перший весняний місяць відчинив двері в рідний край. Весна... Вже сама згадка про неї будить у серці щемну радість, тривогу. Це свято оновлення і відродження природи, його відчують і по-своєму переживають дорослі і діти, тварини і рослини — усе, що є живого на землі. Коли приходить весна, кожному з нас здається, що народжуєшся на світ вдруге, що весна ця особлива, краща, ніж були попередні. Бо хіба не зачарує тебе вона, коли слухаєш спів — ніжний, щирий, зворушливий? Вслухаймося в нього, діти, і озветься весна до нас голосом нар. артистки Ніни Матвієнко.

(Н.Матвієнко співає «Веснянку»).

Виховник: Дорогі діти і гості! У нас сьогодні свято «Ой весна-красна». Ми раді з вами провести це свято. Весну, за уявленнями наших предків, приносили на крилах птахи. 30 березня, коли святкували Теплою Олексі, наші предки чекали з нетерпінням. Зранку зодягались у святкове вбрання, хлібороби вітали один одного з весною й теплом. Господині випікали обрядове печиво — жайворонків, голубів. Діти, співаючи, носили їх по селу, провіщаючи і закликаючи весну. Піснями, танці хороводами, веселими забавами зустрічали наші пращури весну.

Юначка: Ой виходьте, дівчата, на вулицю весну красну зустрічати. Будемо весну стрічати та віночки сплітати. А віночки сплетемо — хороводом підемо.

Юначка: Благослови, мати, весну закликати,
 весну закликати, зиму проводжати.
 Зиму проводжати, весну зустрічати,
 Зимочка в візочку, літечко в човночку.

Мама: Благословляю вас, діти,
 весну закликати!
 Весну закликати,
 зиму проводжати!
 З веселою посмішкою,
 Із жайвором-пташкою,
 з водою свяченою, з колосками хліба
 і добром у серці.

Входить Весна, з букетом квітів, кланяється і звертається учасників свята.

Весна: Сьогодні своєю весняною владою я наказую всім радіти, співати, танцювати, закликати Сонце, Птахів, Тепло.

(Хоровод. «А вже красне сонечко припекло»).

Юнак: Ой весна-весна, ти красна,
що ж ти нам, весно, принесла?

Весна: Коробочку з веретеницями,
а скринечку з червінцями,
старим дідам по кийочку,
старим бабам по серпаночку,
малим дітям по яблучку,
а хлопчикам по батіжку,

Юнак: Ой весна — весна-красна,
що ж ти нам, весно, ще принесла?

Весна: Принесла я вам урочистість вербної неділі,
таємничість і красу Великодня з смачними пасками,
різнобарвними крашанками.
Принесла я вам літечко,
Ще й запашнеє зіллячко.
А дівчатам по віночку
з хрещатого барвіночку.
А ще привела я вам три парубки красні,
три місяці ясні.
- Місяць Березень — перший красень.
(Входить Березень, кланяється)
- Квітучий Квітень вас вітає.
(Входить Квітень)
- Травень тішить вас розмаєм.
(Входить Травень).

Березень. Перший місяць я весни,
я — пролісковий цвіт.
Я пережив зимові сни
І знов родивсь на світ.

Квітень: Я — Квітень, славний квітникар,
сонячно і рясно
уквітчав вам календар
першим цвітом — рястом.

Травень: А чим же місяць Травень
поміж братами славен?

Іду і весело співаю,
дощами землю поливаю,
святковими піснями
І громом над полями.

Виховник: Колись давно, як починалися веснянки, перед початком свята дівчата варили горщик каші, виносили на вулицю, закопували під вербою і прибивали кілочками.

Юначка: Закопали горщик каші
ще й кілком прибили,
щоб на нашу вулицю
парубки ходили.

Виховник: А коли луки покривалися травицею, сільська молодь влаштовувала традиційні весняні ігри. Вибирали з-поміж себе найвродливішу дівчину — Ягілочку. Дівчата прихорошували її вербовими котиками, хрещатим барвінком, взявшись за руки, водили хороводи.

Юнак: Вийди, вийди, весняночко,
прийди до нас, Ягілочко,
прийди, прийди, теплом утіш,
а ти, сонечко, світи ясніш.

(Хоровод «Ягілочка»).

Юнак: Дівчаточка-вороб'яточка, радьмося.
Та й виходьмо на травицю — граймося.
Та й виходьмо на травицю в добрий час.
Нема таких співаночок, як у нас.

(Пісня «Ой весна-весняночка»).

Юначка: Зелена весняночка пишно йде,
пташечки із вирію нам веде,
розсіває в полі ярий світ
під тим небом синім, як блакить.

Юначка: Зелена весняночка — добрий час.
Ласітвки щебечуть раз у раз.
Бджілоньки літають по садках,
медочок збирають по квітках.

Юначка: Зелена весняночка — красний цвіт,
Збираймося, діточки, у похід.
Збираймося гуляти у поле, в гай,
нехай приголубить нас рідний край.

(Пісня «Огірочки»),

Виховник: Принесла нам весна не тільки пісні й хороводи, але й загадки. Просимо, Весно!

Весна: Привітання журавля,
я пробуджую поля,
я завітчую гаї,
І усякий мене зна, я ... (весна).

Ішов довгов'яз, у землю ув'яз,
Із землі всіх повиганяв (дощ).

Високо стоїть, одно око має,
всюди заглядає (сонце).

Біг кінь білобокий через Дунай глибокий,
як упав — заіржав, увесь світ задрижав (грим).

Тато високий, мама широка, син зрячий, невістка сліпа
(небо, земля, день, ніч).

Виховник: Гляньте, діточки малі,
прилетіли журавлі.
Сіли собі на ріллі
та все курличуть «кру-кру-кру»,
стрічайте весняноньку красну».

(«Пісня про журавля»).

Виховник: Гляньте, діточки малі,
прилетіли гусочки-гуси
прилетіли — за ставочком сіли,
та все кличуть «Ге-ге-ге!»
Вже до нас весна іде.
Гляньте, мої діточки,
прилетіли качечки.
Качечки прилетіли — на лужечку сіли.
Сіли собі на лужок,
завели кривий танок.

(«Кривий танець»).

Виховник: Ой, дивіться, діти, хто до нас у гості завітав (Дід, баба, внук).

Юнацтво: Просимо, просимо, дідусю Тарасе і бабусю Мотре. Сідайте, будь ласка.

Баба Мотря: Спасибі, діти, як же гарно ви водили «кривого танця».

Внук. Дідусю, а чому танець називається кривим?

Дід Тарас: Танець цей з'явився дуже давно, коли на наші землі нападали татари. Батьки привчали дітей остерігатися ворогів, заплутувати свої сліди, аби по них чужинці не потрапили в село. Для цього й був придуманий «кривий танець».

Баба Мотря: Заспівайте, діти, ще веснянку, гарно слухати.

(Танець «А ми просо сіяли»).

Юнак: Дідусю, а що означає слово «ладо».

Д і д: Цій пісні, діти, може тисячу, а то й більше років. У наших предків Лада — богиня сонця, злагоди, любові та достатку. Словом «лада» пізніше стали називати своїх чоловіків, дружин і навіть князів.

Внук: Дідусю, чи є ще в народі якого такі веснянки, як у нас?

Дід Тарас: Ні, діти, веснянки збереглися тільки на Україні їх ще називають гагілками або гаївками.

Юначка: Бабусю, а чому перший місяць весни називається березень?

Баба Мотря: Саме в цей час починає рухатися по стовбурам березовий сік і з'являється листя. Березень — означає зелене дерево. У деяких областях України називають «сочень», «соковик», «новолітець», «марень», «сухий», «красовик», «красний місяць».

Квітень: Дідусю, а як же мене називали в давнину?

Дід Тарас: Цвітень-переплітень, переплітає трохи зимі трохи літа. А ще називали тебе наші пращури «краснець» «лікавець», «снігогін», «дзюрчальник», «водолій», «березозарник»;

Баба Мотря: А твоя, красеню Травню, назва походить від імені древньо-римської богині весни — Майї». Це вже пізніше нарекли тебе «пісенником», «місяцем-громовиком», «травником», «травнем».

Виховник: Про весняні місяці народ наш склав багато прислів'їв. Особливо часто згадується в них березень, певно, тому, що він перший. Хто з вас знає їх?

Юначка: А моя бабуся навчала мене весняних прикмет. Не всі залишились у моїй голові, але деякі добре запам'ятала. Довгі бруньки на деревах — спізниться літо. Жайворонок прилетів — настане стійке тепло. Побачив шпака — знай: весна біля порога. З берези тече багато соку — літо буде дощовим. Грак прилетів — через місяць сніг зійде, а журавель — скоро скресне.

Виховник: Діти, як ви вважаєте, чому весну народ вшановував з давніх-давен найбільше від усіх пір року?

(Діти висловлюють свої думки)

Виховник: Так, весна — це надії і сподівання, це радість і впевненість у своїх силах. Весна збагачує нашу землю не тільки красою, але й талантами. Якраз напровесні народилися два велетні української літератури — Леся Українка і Тарас Шевченко. Як любила і чекала цю пору Леся Українка! Перед чарами весни, здавалось, відступала недуга, а зболена душа вщерть переповнювалась радістю, мріями, насолодою від краси природи, навіювались нові думки і плани для творчості.

Юначка: Знов весна, і знов надії в серці хворім оживають. Знов мене колишують мрії, сни про щастя навівають. Весна красна! Любі мрії! Сني мої щасливі! Я люблю вас, хоч і знаю, що ви всі — зрадливі.

Виховник: А кого залишить байдужим краса весняного вечора, описана Тарасом Шевченком у вірші «Садок вишневий коло хати», який став народною піснею?

(Пісня «Садок вишневий коло хати»).

Виховник: Слухаєш пісні про весну, прислів'я, загадки, прикмети і не перестаєш захоплюватись геніальною мудрістю народу нашого. Як же влучно, дотепно, соковито прикладали слово до слова, залишаючи все це нам у спадок. Як обожнювали природу, уміли розуміти і берегти її. Хочеться вірити, що на вашу долю випадуть радісні хвилини зустрічі весни так, як це робили древні. І почнете ви свято словами: Зимо наша біла! Вже ти нам надійла. — Годі тобі, зимо, зимувати, вже весна надворі.

І вогонь з'їсть солом'яне опудало зими, з яким прийдете на свято, А далі полинуть веснянки, ігри, хороводи. Нехай обряди і звичаї древніх стануть для нас традицією, а сьогоднішнє свято — стане її початком.

